

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์
ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
จังหวัดนครศรีธรรมราช

PEOPLE'S OPINIONS TOWARDS SUNDAY DHAMMA PRACTICE
PROJECT OF WAT PRADUPHATTHANARAM, MUEANG DISTRICT,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE.

กัณตณ หนูทองแก้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาศกราช

ณัฐกร คชชี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม ของประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน และ 3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์จำนวน 196 คนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครชชีและมอร์แกนสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่า F-test และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นด้านบริหารโครงการอยู่ในระดับสูงสุด

2. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์อยู่ในระดับมาก ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ส่วนประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาของโครงการนี้ว่า ผู้บริหารโครงการควรประชาสัมพันธ์โครงการล่วงหน้าผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น สถานีวิทยุและสื่อออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก เป็นต้น ส่วนแนวทางแก้ปัญหาประชาชนได้เสนอแนะว่าเจ้าอาวาสหรือผู้รับผิดชอบโครงการควรนำข้อมูลในลักษณะแผนประชาสัมพันธ์โครงการปฏิบัติธรรม ไปขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ยังสถานีวิทยุในเขตพื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และพื้นที่บริการใกล้เคียง และให้จัดทำในลักษณะเนื้อหาเป็นวิดีโอ (Video Contest) เพื่อนำไปเผยแพร่ใน เฟสบุ๊ก หรือ เว็บไซต์ ที่เกี่ยวข้อง

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the people's opinions towards Sunday Dhamma practice project of Wat Praduphatthanaram, to compare the people's opinions towards Sunday Dhamma practice project of Wat Praduphatthanaram and to study the problems and resolutions on organizing of Sunday Dhamma practice project of Wat Praduphatthanaram. The samples for this study were composed of people who participated in Sunday Dhamma practice project of Wat Praduphatthanaram, there are about 196 persons, as sample size by Krejcie and Morgan's table measurement, simple random sampling, data analysis to find out the value of frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, F-test and Scheffe's method.

The research results found that.

1. People's opinions towards Sunday Dhamma practice project of Wat Praduphatthanaram by overview found that were more level. When considered

in each aspect found that people's opinion the aspect of project management were the highest.

2. The people's opinions towards Sunday Dhammapractice project of Wat Praduphatthanaram by overview found that were more level, the comparative results on people's opinions towards Sunday Dhamma practice project found that in terms of degrees of education and occupations found that there were different as statistically significance at 0.01 and in terms of ages, there were different as statistically significance at 0.05

3. The Suggestion about problem project were project administrator pre should promote multi channel such as radio station and online media such as facebook, people suggest the solution, abbot or project administrator take project plan and cooperate with radio station in Nakhon Si Thammarat area and nearby, create video content of publish in facebook, website associated.

บทนำ

การเข้าวัดบำเพ็ญบุญวันอาทิตย์ถือว่าเป็นแนวทางของการนำศีลธรรมหรือศาสนามา รักษาใจคนในชาติ และเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดคุณูปการแก่ประเทศชาติบ้านเมือง นับว่าเป็น แนวทางให้กับชาวพุทธ ได้มีโอกาสรับใช้เพื่อนมนุษย์ โดยมีพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางแห่ง การฝึกฝนที่สำคัญ โดยการนำกิจกรรมวันพระมาใช้ในวันอาทิตย์ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตใน ปัจจุบัน ดังเช่น วันพระสมัยก่อนญาติโยมจะไม่นิมนต์พระออกนอกวัด แม้กิจนิเทศบาตก็ยังมี ธรรมเนียมปฏิบัติให้หยุดในวันพระเพื่อญาติโยมจะได้เข้าวัด และนำภัตตาหารมาถวายที่วัด ถึง เวลาพิธีการพระจะเป็นผู้นำญาติโยมบูชาพระ สวดมนต์ สมาทานศีล แสดงธรรม ถวายสังฆทาน ให้ศีล ให้พร แผ่เมตตา กรวดน้ำ วัดจึงคลาคล่ำไปด้วยพุทธบริษัท แต่ปัจจุบันวันพระกลับร้าง ผู้คนเพราะไม่ตรงกับวันหยุด การจัดกิจกรรมกลับกลายเป็นความสะดวกแก่ญาติโยม ส่วนหนึ่ง ที่นิมนต์พระไปทำบุญตามบ้าน วัดจึงยิ่งเว้นว่างจากพระและ (วัดปัญญานันทาราม, 2552)

โครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์จึง เป็นโครงการที่ดีและเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้วัด พระสงฆ์ และพุทธศาสนิกชนทุกวัยได้ร่วมทำหน้าที่สืบต่ออายุพระพุทธศาสนา ทำให้วัดเป็นศูนย์กลางของชุมชน ทำให้พระสงฆ์ได้ทำหน้าที่การเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทำให้ประชาชนได้เกื้อหนุนทำบุญและขัดเกลาจิตใจ เป็นการเข้าวัดตามหลักวิถีของชาวพุทธ คือ เน้นการให้ทาน รักษาศีล และการเจริญภาวนา เพื่อพัฒนาพื้นฟูจิตใจ หล่อหลอมให้เกิดคุณธรรมจริยธรรม นำไปสู่การดำเนินชีวิตที่มีความสงบอย่างแท้จริง

วัดประดู่พัฒนาราม เป็นวัดที่สำคัญวัดหนึ่งของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความตระหนักถึงปัญหาสังคมในปัจจุบันและได้พยายามริเริ่มโครงการต่าง ๆ มากมาย เป็นวัดที่มีบทบาทที่น่าสนใจ ท่ามกลางสภาพสังคมที่กำลังต้องการการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของประชาชนเช่นนี้ เพราะเหตุผลที่ว่า วัดประดู่พัฒนาราม ในปัจจุบันนี้ มิได้เป็นเพียงศาสนสถานสำหรับประกอบพิธีกรรมทาง พระพุทธศาสนาเท่านั้น แต่ได้กลายเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้และพัฒนาตนเองสำหรับพุทธศาสนิกชนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ ถือว่าเป็นโครงการที่สำคัญที่ประชาชนให้ความสนใจ และมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับพุทธศาสนิกชนในชุมชนได้อย่างกว้างขวาง

ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า โครงการดังกล่าว ควรมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ โดยการสำรวจความคิดเห็นด้านต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาให้โครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีการดำเนินงานอย่างยั่งยืน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะในด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของพุทธศาสนิกชนและกระตุ้นเตือนให้สังคมตระหนักในความสำคัญของการปฏิบัติธรรมที่มีทั้งต่อตนเองและสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชนที่มีอายุระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน

3. เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ไขการดำเนินโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ ของวัดประดู่พัฒนาราม ในปีพุทธศักราช 2555 จำนวน 403 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช 3 ด้าน คือ

- 1) ด้านกิจกรรม
- 2) ด้านวิทยากร
- 3) ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักธรรม

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาวิจัยเฉพาะโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

4. ขอบเขตด้านเวลา

เดือนสิงหาคม - ตุลาคม พ.ศ. 2555

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของ วัดประดู่พัฒนาราม จำนวน 403 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี่ซี่และ มอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 196 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น .87 และค่า IOC เท่ากับ 1.0 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่า F-test และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านวิทยากร ส่วนด้านกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาดำเนินงานโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนเสนอแนะปัญหาด้านกิจกรรมมากที่สุด ได้แก่ ผู้เข้าร่วมโครงการไม่มีโอกาสถามตอบปัญหา

ธรรมะ และการแต่งกายของผู้เข้าร่วมโครงการไม่เหมาะสม ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหา ประชาชนเสนอแนะแนวทางแก้ไขด้านกิจกรรมมากที่สุด ได้แก่ ควรจัดให้มีการสนทนาธรรมตอบปัญหาธรรมะระหว่างผู้เข้าร่วมโครงการกับพระวิทยากร และวัดอาจจัดเตรียมชุดสำหรับผลิตเปลี่ยน เพื่อความเหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรม

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า โครงการดังกล่าวได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างดีพร้อมทั้งวัดก็มีความพร้อมในด้านการจัดกิจกรรม วิทยากรและการหลักธรรมที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของญาณภัทร ยอดแก้ว ที่ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาโครงการปฏิบัติธรรมเนื่องในวันสำคัญ: กรณีศึกษาวัดเอก อำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา” ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของโครงการการพัฒนาโครงการปฏิบัติธรรมเนื่องในวันสำคัญของวัดเอกอยู่ในขั้นดี เพราะสามารถสร้างความประทับใจสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติธรรมและเปิดโอกาสให้พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสบำเพ็ญบุญกุศลได้ครบถ้วนทั้งทาน ศีล และภาวนา (ญาณภัทร ยอดแก้ว, 2551)

1) ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมดังกล่าว ทำให้ประชาชนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้มีโอกาสศึกษาเรียนรู้หลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา จนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของญาณภัทร ยอดแก้ว ที่ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาโครงการปฏิบัติธรรมเนื่องในวันสำคัญ : กรณีศึกษาวัดเอก อำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา” ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของโครงการการพัฒนาโครงการปฏิบัติธรรมเนื่องในวันสำคัญของวัดเอกอยู่ในขั้นดี เพราะสามารถสร้างความประทับใจสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติธรรมและเปิดโอกาสให้พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสบำเพ็ญบุญกุศลได้ครบถ้วนทั้งทาน ศีลและภาวนา (ญาณภัทรยอดแก้ว, 2551)

2) ด้านกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบกิจกรรมยังไม่มีหลากหลาย หรืออาจจะไม่สอดคล้องกับความสนใจของประชาชน และยังเป็นรูปแบบกิจกรรมเดิม ๆ ที่ไม่มีการปรับปรุงพัฒนาตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดศิริวัฒน์ สญฺญจิตโต ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจต่อการเผยแผ่ธรรมในวันธรรมสวนะของพุทธศาสนิกชน : กรณีศึกษาเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร” พบว่าเป็นประโยชน์ในการนำผลที่ได้ไปจัดการวางแผนกำหนดแนวทางในการเผยแผ่ธรรมในวันธรรมสวนะ และวันอื่นๆ ที่มีในวันธรรมสวนะก็ควรมีการฟังธรรม เสวนาธรรม เพื่อเป็นการนำหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม และถูกต้องตามกาลนั้น ๆ สำหรับการนำเสนอธรรมต่อกลุ่มผู้ฟังที่จะได้รับประโยชน์มากที่สุด คือการนำเสนอโดยใช้อุปกรณ์ช่วยสอน หรือสื่อธรรมะที่เป็นรูปธรรม เพราะทำให้ผู้ฟังสนใจในเนื้อหาสาระธรรม และง่ายต่อการปฏิบัติ และเกิดความพึงพอใจต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่พุทธศาสนิกชนมากยิ่งขึ้น ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ การสื่อสารด้านธรรมะพระสงฆ์ยังเข้าไม่ถึง พุทธศาสนิกชน เนื่องจากพระสงฆ์ขาดความเข้าใจในกระบวนการห้วงข้อธรรมที่นำเสนอ บางครั้งไม่เหมาะกับกลุ่มผู้ฟัง และพระสงฆ์ยึดติดกับรูปแบบเดิม ๆ ในการสื่อธรรมะแก่ผู้ฟัง จึงทำให้บางครั้งเกิดการเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป (พระครูปลัดศิริวัฒน์ สญฺญจิตโต (วิชาผา), 2549)

2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาและอาชีพที่ต่างกันมีผลกับความคิดเห็น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะระดับความรู้ความเข้าใจพื้นฐานที่มีอยู่ประกอบกับรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันในแต่ละอาชีพ ทำให้เกิดความคิดเห็นที่แตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาเอกมร ฐิตปญฺโญ ที่ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี” ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอดอนมดแดงจังหวัดอุบลราชธานีโดยรวมแตกต่างกัน (พระมหาเอกมร ฐิตปญฺโญ (คงตางาม), 2553) และขัดแย้งกับ เจริญเหลาคำ ที่ได้วิจัยเรื่อง ความคาดหวังของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการอบรมคุณธรรมวัดปัญญานันทาราม จังหวัด

ปทุมธานี ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษาไม่มีความแตกต่างกับความคาดหวังต่อการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ (เจริญ เหล่าคำ, 2552)

3. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของวัดประดู่พัฒนาราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าช่วงอายุที่แตกต่างกัน มีผลให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระยะเวลาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญเหล่าคำ ที่ได้วิจัยเรื่อง ความคาดหวังของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการอบรมคุณธรรมวัดปัญญานันทาราม จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังต่อการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ แสดงว่าปัจจัยด้านอายุมีอิทธิพลต่อความคาดหวังต่อการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ (เจริญเหล่าคำ, 2552)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ของ วัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราชผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ผู้บริหารโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์จะต้องดำเนินการตามแนวทางที่ได้จากผลการวิจัยข้างต้นอย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม
2. ควรประสานงานให้วัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เข้ามามีส่วนรับรู้รับทราบหรือมีส่วนร่วมกับโครงการด้วย เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานไปพร้อม ๆ กัน
3. ควรนำเสนอรูปแบบของโครงการต่อสังคม เพื่อเป็นแบบอย่างสำหรับวัดอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมในลักษณะเดียวกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและสังคมไทย
4. ภาครัฐควรเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมทั้งด้านงบประมาณ การประชาสัมพันธ์โครงการและการขยายโครงการไปสู่วัดอื่น ๆ ให้กว้างขวางออกไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์
2. ควรศึกษาการติดตามประเมินผลโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ควรศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ ของวัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

- เจริญ เหลาคำ. (2552). ความคาดหวังของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการอบรมคุณธรรมวัดปัญญานันทาราม จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ญาณภัทร ยอดแก้ว. (2551). การพัฒนาโครงการปฏิบัติธรรมเนื่องในวันสำคัญ: กรณีศึกษาวัดเอก อำเภอกระแสนธุ์ จังหวัดสงขลา. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระครูปลัดศิริวัฒน์ สญญจิตโต (วิชาผา). (2549). ความพึงพอใจต่อการเผยแผ่ธรรมในวันธรรมสวนะของ พุทธศาสนิกชน : กรณีศึกษาเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาเอกมร ฐิตปัญโญ (คงตางาม). (2553). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักสภารณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วัดปัญญานันทาราม. (2552). แนวคิด แนวทาง แนวทำ วัดวิถีพุทธ เฉลิมพระเกียรติ. กรุงเทพมหานคร: หจก.เอส.พี.เอ.เจริญผล.